

Meer zuur dan zoet voor beleggers

Beleggers en spaarders moeten volgend jaar goed op hun tellen letten. De regering-Michel voert een waslijst nieuwe (en hogere) belastingen in op verschillende soorten beleggingen. Johan Rasking, illustratie Johan Dockx

1. Effectentaks

De meest spraakmakende maatregel is de invoering van een effectentaks. Het gaat om een taks van 0,15 procent op effectenrekeningen boven 500.000 euro, belegd in aandelen, obligaties, kasbons, beleggingsfondsen en warrants. Pensioenspaarfondsen en tak 23-levensverzekeringen zijn vrijgesteld, net als aandelen op naam en coöperatieve aandelen. Effectenrekeningen op naam van vennootschappen vallen niet onder de taks.

De inhouding van de 0,15 procent effectentaks gebeurt aan de bron, door uw bank (en dus niet via de belastingaangifte). De taks treedt pas in werking vanaf 500.000 euro, maar slaat wel op het volledige bedrag op de effectenrekening (dus niet alleen op het bedrag boven 500.000).

Het is nog altijd onduidelijk wanneer de effectentaks in werking treedt – de goedkeuring ervan door het federale parlement is voor begin januari gepland. Maar veel maakt die politieke vertraging niet uit. De eerste geplande - referentiedatum – de datum waarop de banken de waarde moeten nagaan van de effectenrekeningen van hun klanten – valt pas op 31 maart.

2. Beurstaks

De bestaande taks op beursttransacties wordt opgetrokken. Bij elke aan- en verkoop van aandelen moet u voortaan 0,35 procent taks betalen (in 2017 was dat nog maar 0,27 procent). Bij obligaties wordt dat 0,12 procent (voorheen 0,09 procent).

Het is al de vierde keer sinds 2011 dat de beurstaks omhoog gaat – goed voor een verdubbeling in zeven jaar tijd.

3. Vrijstelling op dividend

Tegelijkertijd wil de federale regering de burgers ‘aanmoedigen’ om in aandelen te investeren. Ze doet dat door de eerste schijf van 640 euro (geïndexeerd bedrag) aan dividenden op aandelen belastingvrij te maken. Die maatregel geldt op alle Belgische én buitenlandse aandelen. Deze vrijstelling van roerende voorheffing (tarief van 30 procent) wordt in 2019 opgetrokken naar 800 euro.

4. Kleiner voordeel op spaargeld

Om de Belgen meer *beursminded* te maken en een deel van de berg aan slapende miljarden spaargeld te ‘activeren’, verlaagt de regering de fiscale vrijstelling op de spaarboekjes. In 2017 lag de grens op 1.880 euro rente, maar die zakt in 2018 naar 960 euro (geïndexeerd bedrag).

Door de superlage rentes op de klassieke spaarboekjes – meestal slechts 0,11 procent – is er voorlopig weinig of geen impact. U moet al meer dan 850.000 euro aan spaargeld opzij hebben staan om dit te voelen.

5. Extra pensioensparen

Wie aan fiscaal voordelig pensioensparen doet, kan vanaf volgend jaar voor twee formules kiezen. U kunt het bestaande systeem aanhouden, waarbij u jaarlijks tot 960 euro (nieuw grensbedrag voor 2018) stort aan pensioensparen en daarvoor een fiscale aftrek geniet van 30 procent. Of u kunt tot 1.230 euro sparen, maar dan zakt uw fiscaal voordeel wel tot 25 procent.

Opgelet: wie ergens tussen beide bedragen landt – en bijvoorbeeld 1.100 euro spaart – ziet zijn belastingvoordeel dalen.

6. Lagere vennootschapsbelasting

Voor de bedrijfswereld is de aangekondigde verlaging van de vennootschapsbelasting ongetwijfeld de belangrijkste verandering in 2018. Het tarief zakt van 33,99 procent naar 29,58 procent (basistarief plus crisistaks) – tegen het jaar 2020 wordt dat 25 procent (zonder crisistoelag).

In ruil worden verschillende aftrekposten voor bedrijven ingeperkt, ook het gebruik van de notionele-intrestaftrek.

Voor kmo's met minder dan vijftig werknemers en een omzet van maximaal 9 miljoen euro daalt het tarief van de vennootschapsbelasting in 2018 al naar 20,4 procent (op de eerste schijf van 100.000 euro).

Meer vrijheid bij erfenissen

Op 1 september 2018 worden nieuwe regels van kracht in het (federale) erfreisrecht. Belangrijkste nieuwigheid: u krijgt meer vrijheid om zelf te bepalen wie uw erfenis mag krijgen.

Tot nog toe moest u de helft tot driekwart van uw erfenis aan uw kinderen nalaten (afhankelijk van het aantal kinderen). Maar de nieuwe erfwet legt het aandeel van de kinderen (ongeacht hoeveel) vast op maximaal de helft. Over die andere helft kan u vrij beslissen. Bij ongehuwde koppels kan de overlevende partner de volledige erfenis krijgen. Hierop aansluitend besliste de Vlaamse regering dat kleinkinderen bij een erfenissprong (ze erven rechtstreeks van hun grootouders) minder erfbelastingen moeten betalen.

Huwelijksrecht

Gelijktijdig met het erfrecht worden op 1 september enkele wijzigingen doorgevoerd aan het huwelijksrecht. Wie na een echtscheiding wil hertrouwen, zal dat kunnen doen zonder te raken aan de erfenis van de kinderen uit de vorige relatie.

Er komt een nieuw huwelijksstelsel 'scheiding van goederen met verrekening van aanwinsten' waardoor de eigendommen die zijn opgebouwd tijdens het huwelijk, gelijk verdeeld worden onder beide partners. Dat moet helpen voorkomen dat een van de partners bij een echtscheiding in armoede dreigt te vallen. (jir)

Lonen omhoog, bijklussen mag

Door de taxshift zult u netto meer verdienen in uw 'gewone' job. Bovendien komen er meer kansen om bij te verdienen in een flexi-job of als vrijwilliger. Johan Rasking, illustratie Johan Dockx

1. Hoger nettoloon

Goed nieuws: vanaf januari zult u (voor de tweede keer) de impact voelen van de taxshift op uw loonbrief. In januari 2016 gingen de nettolonen al een eerste keer omhoog en dat zal volgende maand niet anders zijn. Afhankelijk van de hoogte van uw loon, komt er netto 1,5 tot 3 procent bij.

Daarbij geldt het principe: hoe lager het loon, hoe hoger de extra inkomsten. Als u bijvoorbeeld een brutoloon heeft van 2.000 euro (netto 1.523), krijgt u er 45 euro per maand bij (+2,97 procent). Met een brutoloon van 5.000 euro wordt dat +1,46 procent of bijna 40 euro extra per maand.

De operatie verloopt via de bedrijfsvoorheffing, waardoor u het effect meteen voelt. Eigenlijk gaat het om drie ingrepen: het verhogen van de forfaitaire beroepskosten (van 4.320 naar 4.530 euro), het optrekken van de belastingvrije som (van 7.270 naar 7.570 euro) en het herschikken van de belastingtarieven (het tarief van 30 procent verdwijnt, zodat er een groter bedrag aan inkomsten tegen 25 procent wordt belast).

2. Uitbreiding flexi-jobs

Ook voor wie wat wil bijverdienen, kondigt 2018 zich gunstig aan. Zo kunt u vanaf 1 januari officieel aan de slag in een flexi-job in de kleinhandel (winkels, bakkers, slagers en kappers). Tot nog toe kon dat alleen in de horeca.

Het systeem hanteert soepele verloningsregels: uw brutoloon is gelijk aan uw nettoloon, zonder belastingen (maar u bouwt wel beperkte sociale rechten op).

Om een flexi-job te kunnen doen, moet u wel bij een andere werkgever minstens een viervijfde job uitoefenen. Werknemers met een voltijds contract of zelfstandigen kunnen er dus geen flexi-job bijnemen.

3 Onbelast bijverdienen

Zelfstandigen kunnen wel, net als werknemers en gepensioneerden, onbelast bijverdienen door occasioneel bij te klussen voor burgers of verenigingen. Dat kan gaan om kinderopvang of bijlessen, maar ook om trainersactiviteiten in de sport. Ook wie werkt voor een erkend deelplatform, valt onder die regeling.

De grens voor onbelast bijverdienen ligt op 500 euro per maand, of 6.000 euro per jaar. Als u meer bijverdient dan die 6.000 euro, zult u wel belastingen moeten betalen.

4 Voordelige winstpremie

Boven op de bestaande collectieve loonbonus (in functie van te behalen doelstellingen door het personeel) maken individuele werknemers voortaan ook aanspraak op een fiscaal voordelige winstpremie. Omdat er op die winstpremie alleen sociale bijdragen worden betaald (en geen personenbelasting), zal deze formule veel aantrekkelijker zijn dan de bestaande 'gewone' bonus. Vandaag blijft er bij een bonus van 1.000 euro gemiddeld 368 euro over. Bij de winstpremie kan dat 624 euro worden.

5 Cash for cars

In een poging om de files tegen te gaan, wil de regering-Michel werknemers de mogelijkheid geven hun bedrijfswagen in te ruilen voor geld, voor extra loon dus. Op dat bedrag zou alleen de belasting verschuldigd zijn die anders op de bedrijfswagen betaald moet worden (belasting op voordeel alle aard).

Het gaat om een vrijwillige keuze: werkgevers zijn niet verplicht om *cash for cars* in te voeren, en werknemers niet verplicht om erop in te gaan als hun werkgever de formule aanbiedt.

De Raad van State was erg kritisch over dit plan en aan de vooravond van 2018 zijn de precieze - invoeringsmodaliteiten nog altijd niet helemaal duidelijk.

In januari volgt overleg met de sociale partners om te zien of er een uitbreiding kan komen tot een 'echt' mobiliteitsbudget, waarin werknemers bijvoorbeeld een kleinere bedrijfswagen kunnen combineren met een treinabonnement of een fietsvergoeding.

Nieuwe regels op vastgoedmarkt

Registratierechten: Tegen de zomer verdwijnen het klein en het groot beschrijf bij de aankoop van een woning (resp. 5 en 10 procent) en komt er een uniform belastingtarief van 7 procent. Voor kleine woningen, met een verkoopprijs onder 200.000 euro, geldt een vrijstelling van 80.000 euro.

Lagere energieverhoging: Ter vervanging van de omstreden Turteltaks komt er een nieuwe energieverhoging van gemiddeld 9 euro per gezin (tegen 100 euro voorheen).

Strengere isolatienormen: Voor nieuwbouwwoningen gelden strengere normen inzake energie-efficiëntie, isolatie en luchtventilatie. Bij energetische renovaties moet een groter aandeel naar hernieuwbare energie gaan.

Huurdecreet: Op 1 september treden in Vlaanderen nieuwe huurregels in werking. Een huurovereenkomst van negen jaar blijft de regel. In de eerste drie jaar kan de eigenaar dat contract alleen opzeggen om er zelf te gaan wonen, niet voor familieleden. Bij kortlopende contracten (1, 2, 3 jaar) kan de huurder eerder wanneer opzeggen, met een opzegtermijn van drie maanden. De huurwaarborg gaat omhoog van twee naar drie maanden. (jir)